

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **L. Q. P. (X)**, nar. X,
státní příslušnost X
bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem,
sídlem v Brně, Lidická 960/81, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2024, č. j. OAM-588/ZA-ZA15-HA15-2024

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl žádost žalobce o mezinárodní ochranu podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně bezdůvodnou.

II. Podání účastníků

2. Žalobce v podané žalobě namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil důvody žádosti a chybně ji zamítl jako nedůvodnou. Žalobce uvedl jako důvod své žádosti obavu vrátit se do země původu kvůli dluhům a v takovém případě měl žalovaný objasnit příčinu obav. Žalovaný nedodržel standard pro vedení rozhovoru o žádosti dle judikatury Nejvyššího správního soudu, pohovor se měl ubírat směrem k souvislostem nesplacených dluhů žalobce, zda mu v souvislosti s nimi hrozí v zemi původu nějaké nebezpečí a zda se v této souvislosti obrátil na vnitrostátní orgány, nebo zda může svoji situaci řešit vnitřním přesídlením. Žalovaný si však nezajistil dostatek informací pro závěr o zjevné bezdůvodnosti žádosti.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí. V reakci na žalobní námitky odkázal na obsah správního spisu a uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti jsou pouze ekonomické důvody, neboť žalobce chce pracovat a vydělávat peníze na splácení svých dluhů. V řízení žalobce netvrdil a ani nebyly zjištěny žádné skutečnosti svědčící o tom, že by byl žalobce vystaven jednání vykazujícím znaky pronásledování nebo vážné újmy.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
5. Žaloba není důvodná.
6. Součástí správního spisu jsou dvě vyjádření žalobce k důvodům, proč a jak přicestoval do ČR. Prvním je poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu, ve kterém žalobce uvedl, že je x státní občan, národnosti X, bez vyznání, ve vlastní zemi nebyl politicky aktivní, je svobodný, bezdětný, zdravý. Cestoval do Rumunska, kde pracoval rok na stavbě, v říjnu 2020 přicestoval do ČR, pracoval na stavbách, někdy manuálně v domácnostech, od října 2020 z ČR nevycestoval. Do ČR přijel v kabině nákladního vozu, měl rumunské vízum do 12/2019 a následně rumunské pobytové oprávnění do roku 2020, od té doby pobývá v EU neoprávněně. O možnosti požádat o mezinárodní ochranu nevěděl.
7. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že bydlel se sourozenci a rodiči. Rodiče stále bydlí ve X, jsou v důchodu, ale důchod nedostávají, živí se zemědělskou prací. Žalobce pracoval ve X v kuchyni. Blízké osoby v EU nemá. Z X vycestoval kvůli špatné ekonomické situaci, chtěl si najít lepší místo na práci. Ve X nikdy nebyl soudně stíhán ani vyšetřován policií. Na dotaz, zda měl ve vlasti jakékoliv jiné problémy, výslovně uvedl, že vycestoval jen kvůli špatné ekonomické situaci.
8. Dále uvedl, že se obává vrátit se kvůli dluhům, nemá na zaplacení. Půjčil si na cestu z X, jednak od banky, a dále od tří osob. Doklady k půjčkám má ve X, banka mu půjčila peníze na základě zástavního práva na dům rodičů, platil pouze úroky, ne splátky. Pokud nedodrží termíny, banka sebere dům. Jelikož nemá v ČR pobyt, nemůže tu najít práci, domů se vrátit nemůže, doklady k legálnímu pobytu si nevyřídil z důvodu financí a z důvodu covidu. Ve X

by si nebyl schopen najít práci, nemohl by splácet dluhy, sebrali by jim dům. Nevěděl, že se má v ČR hlásit, informaci získal od kamarádů, tyto informace získal týden před podáním žádosti.

9. Pokud jde o peníze, které si půjčil ve X, zaplatil zprostředkovateli ve X a v Rumunsku, zbytek měl na osobní spotřebu. Z půjčených peněz mu už nic nezbylo. V ČR by chtěl zůstat, aby mohl splatit dluhy.
10. Při pohovoru nabídl doložení dokladů na podporu svých tvrzení do dvou týdnů, nicméně žalovanému nic nedoložil.
11. Krajský soud předeseílá, že žadatele o mezinárodní ochranu stíhá břemeno tvrzení. Je především na něm, aby v rámci pohovoru věrohodně tvrdil a v rámci svých možností prokázal skutečnosti, které mohou mít relevanci z hlediska některé z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný mu k tomu zejména musí vytvořit prostor vhodně kladenými otázkami během pohovoru. Pokud žadatel o mezinárodní ochranu uvádí relevantní skutečnosti, je pak na žalovaném, aby si shromáždil dostatečné množství aktuálních a přesných informací o zemi původu žadatele a jeho tvrzení s těmito informacemi konfrontoval při posuzování, zda dotyčnému v zemi původu hrozí pronásledování nebo vážná újma.
12. Úkolem žalovaného bylo především opatřit takové informace o zemi původu, z nichž bude možné posoudit, zda by žalobci v případě návratu do X hrozilo pronásledování nebo vážná újma. Této povinnosti žalovaný dle krajského soudu dostal.
13. Žalovaný krom azylového příběhu žalobce vycházel z listiny „X – Informace OAMP, 4. 6. 2024“ – Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: červen 2024. V rámci seznámení s podklady rozhodnutí nechtěl žalobce navrhnout doplnění podkladů, ani uvést další skutečnosti nebo nové informace.
14. Před samotným posouzením věci je vhodné zdůraznit, že institut azylu slouží osobám, které jsou v zemi původu pronásledovány ze zákonem stanovených důvodů, a současně není prostředkem pro řešení jakýchkoliv jiných problémů (osobních, rodinných či ekonomických) v zemi původu.
15. Pro nyní projednávanou věc je relevantní ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, podle kterého se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a, a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.
16. Žalobní argumentace je vystavěna na námitce nedostatečného zjištění skutkového stavu ze strany žalovaného. Tuto námitku soud neshledal důvodnou, neboť neshledal, že by žalovaný vedl pohovor k žádosti tak, že by žalobce neměl prostor uplatnit tvrzení o možném pronásledování v zemi původu, resp. že by nedodržel standard stanovený judikaturou Nejvyššího správního soudu. Žalobce namítá, že měl žalovaný vést pohovor směrem k tomu, zda mu hrozí v případě návratu do země původu nebezpečí z důvodu nesplacených dluhů, příp. zda by mu hrozila vážná újma ze strany věřitelů a zda by mu byly schopny státní orgány poskytnout ochranu před takovou újмой.
17. Je pravdou, že žalobce v pohovoru uvedl, že se obává návratu kvůli dluhům, není ale pravdou, že by žalovaný dále nevedl pohovor směrem k důsledkům ekonomických obtíží, kterým by čelil žalobce v souvislosti s dluhem v případě návratu do země. Žalovaný v dalších

otázkách zjišťoval, zda žalobce disponuje doklady k půjčkám (ten přislíbil jejich předložení, což ale neudělal), zda a jakým způsobem dluhy splácí a jak chtěl svoji situaci řešit, jak je bankovní úvěr zajištěn a co bude důsledkem jeho nesplacení, a zejména se výslovně zeptal: „*Otázka: co by se stalo, kdybyste se nyní vrátil do X?*“. Na tuto otázku žalobce odpověděl, že by si nebyl schopen najít práci, nemohl by splácet dluhy a sebrali by jim dům. Žádné další skutečnosti k možnému pronásledování ze strany věřitelů neuvedl, a to ani v pohovoru, ani v rámci seznámení s poklady rozhodnutí, ačkoliv byl výslovně dotazován, zda chce uvést nějaké další skutečnosti.

18. Skutečnost, že o mezinárodní ochranu žádá žalobce jen v souvislosti s tím, aby nemusel uhradit svoje dluhy, resp. z důvodu, aby se vyhnul svým závazkům, vyplývá i z jeho vlastních tvrzení, že si peníze půjčil na cestu do Evropy, na zaplacení zprostředkovatelům a pro svoji osobní potřebu; dále i z toho, že z X odjel již v roce 2019 a stejně své dluhy nesplácí (sám odkázal na poslední splátku v roce 2022) a z délky nelegálního pobytu na území EU.
19. Pokud jde o žalobcem citovanou judikaturu, tak ta sice obecně dopadá na vedení pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu, ale na nyní projednávanou věc je nepřiléhavá.
20. V případě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2024, č. j. 6 Azs 50/2003-89, šlo o situaci, kdy se měl žalovaný zabývat blíže otázkou politických aktivit žalobce, který v rámci pohovoru prohlásil, že je v X jeho život v ohrožení a že byl z politických důvodů (např. účast na protivládní demonstraci) vězněn, a pohovor pokračoval bez jakékoli další doplňující otázky vztahující se k osvětlení této skutečnosti, ačkoli její prokázání by mohlo být relevantní pro rozhodnutí o azylu. Explicitní vyjádření obavy o život, či jiné vážné újmy, na kterou by měl žalovaný výslovně hlouběji reagovat v pohovoru se žalobcem z jeho strany nezazněla. Fakt, že se žalobce obává návratu, protože má dluhy, je celkem pochopitelná, když si vypůjčil téměř 86násobek svého měsíčního platu. Nicméně obava z neschopnosti splácet, kterou následně výslovně uvedl, není obava z pronásledování ve smyslu zákona o azylu.
21. Pokud jde o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, ten se týkal situace, kdy mělo dojít v zemi původu dle tvrzení žalobce k povraždění jeho rodiny povstanci a Nejvyšší správní soud v něm uvedl: „*Je pravdou, že stěžovatel sám si nebyl jist, resp. neměl přímé informace o tom, že jeho rodinu zavraždili povstalci. Nicméně z jeho výpovědí ve správním řízení vyplývá, že to považoval vzhledem k tomu, že v daném regionu povstalci operovali, v podstatě za jediné možné vysvětlení. Žalovaný naproti tomu vůbec nezjišťoval relevantní informace, tj. zda někdy došlo ve vesnici Bogal k útoku rebelů, zda si tyto útoky vyžádaly oběti na životech apod. [jedině tak lze posoudit naplnění podmínky uvedené v čl. 4 odst. 5 písm. c) kvalifikační směrnice]. Jinými slovy, žalovaný své pochybnosti o věrohodnosti tvrzení stěžovatele opřel pouze o jím tvrzené rozpory ve výpovědích stěžovatele (z nichž některé se ukázaly jako neopodstatněné – viz výše), aniž by své subjektivní pochybnosti podložil objektivními a dostatečně přesně zaměřenými informacemi o zemi původu.*“ Opětovně se jedná o skutkově zcela odlišnou situaci, nadto pochybení žalovaného mělo spočívat v nevyvrácení tvrzení stěžovatele prostřednictvím objektivních informací o zemi původu. V nyní projednávané věci žalovaný nezpochybňoval věrohodnost tvrzení žalobce ohledně existence jeho dluhů, ale dospěl k závěru, že žalobce žádá o azyl z ekonomických důvodů, což sám žalobce uvedl v závěru pohovoru, kde vyjádřil přání setrvat v ČR, pracovat tu a splácet dluhy. Tj. žalobce zjevně nehledal ochranu před pronásledováním ze strany věřitelů, ale hledal možnost k zajištění pobytu za účelem výdělků.

22. Na věc nedopadá ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017-47, ve kterém se tento soud vyjadřoval k ochraně před odůvodněným strachem z pronásledování nebo skutečného nebezpečí vážné újmy, které jsou založeny na událostech, k nimž došlo až po odjezdu žadatele ze země původu a ve kterém uvedl: „*V rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je tedy zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 – 112).*“ V citované věci se skutkově jednalo o sňatek osob odlišného vyznání a důvodem žádosti o mezinárodní ochranu byla obava z možného pronásledování ze strany příbuzných a dalších osob v případě návratu do země původu. Nejvyšší správní soud vytkl žalovanému, že se nezabýval situací smíšených manželství a přistoupil k věci mechanicky. V nyní projednávané věci ale žalobce na otázku, co by se stalo v případě návratu do X, žádné nebezpečí pronásledování ze strany věřitelů neuvedl. V tom případě nelze vytýkat žalovanému, že se nezabýval tím, zda by mu hrozilo ze strany věřitelů pronásledování.

IV. Závěr a náklady řízení

23. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
24. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 31. března 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce